

De Pronkhoek

CORRESPONDENTIE

j.m.a.visser-meily@umcutrecht.nl

HERSENSTIMULATIE MOET ZORGEN VOOR BETER HERSTEL NA BEROERTE

Prof. dr. Anne Visser-Meily, revalidatiearts. Onderzoeksteam B-STARS2: prof. dr. Rick Dijkhuizen (aanvrager-penvoerder), Jord Vink (post-doc B-STARS2), prof. dr. Bart van de Worp (mede aanvrager), prof. dr. Anne Visser-Meily (mede-aanvrager).

In de afgelopen zes jaar hebben we in de B-STARS-studie (*Brain Stimulation for Arm Recovery after Stroke*) onderzocht of hersenstimulatie gebruikt kan worden om herstel van hand- en armfunctie te bevorderen na een beroerte.

De hersenstimulatiebehandeling

was specifiek gericht op het remmen van de activiteit in de primaire motorische cortex van de gezonde hersenhelft.

De gedachtegang hierbij is dat activiteit in de gezonde hersenhelft mogelijk het herstel van de aangedane hersenhelft in de weg staat, doordat deze activiteit compenseert voor verminderde activiteit in de aangedane motorische hersengebieden.

We includeerden 60 patiënten in De Hoogstraat Revalidatie.

De helft van de patiënten werd behandeld met rTMS, een veilige en niet-invasieve vorm van hersenstimulatie, binnen drie weken na de beroerte, in combinatie met reguliere fysiotherapie/ergotherapie. Deze patiënten lieten een beter herstel van hand-/armfunctie zien en verbetering van de fijne motoriek, handvaardigheid, kwaliteit van leven en versneld ontslag uit het revalidatiecentrum. Deze veelbelovende resultaten zijn in *Stroke* gepubliceerd.

ONDERZOEK EN GRANT

Op basis van de veelbelovende resultaten uit deze fase-2 studie gaan we het onderzoek nu op grote schaal herhalen in de vorm van een fase-3 studie; de B-STARS2.

We hebben hiervoor 4 miljoen ontvangen uit het programma Veelbelovende Zorg van het Zorginstituut, een subsidieregeling voor onderzoek in de laatste fase voor implementatie in de reguliere zorg. Aan dit onderzoek zullen 450 patiënten meedoen in 15 revalidatiecentra in Nederland. Daarmee wordt het bewijsniveau hoger en kan het Zorginstituut in 2030 (na zes jaar onderzoek) het besluit nemen of de rTMS-behandeling in het

basispakket van de zorgverzekering opgenomen kan worden.

Het kernteam bestaat uit onderzoekers van vier verschillende disciplines in het UMC Utrecht: beeldvorming, technische geneeskunde, neurologie en revalidatiegeneeskunde. Het team wordt gesteund door collega's binnen het UMC Utrecht (statistici, kosteneffectiviteitspecialisten, etc.) en door onze collega's in de 15 deelnemende revalidatiecentra en ondersteund door de WHR. Ook de patiëntenvereniging *Hersenletsel.nl* en ervaringsdeskundige Maaïke Pelsma zijn actief betrokken bij deze studie.

B-STARS2 laat de kracht zien van **multi-disciplinair translationeel onderzoek** (van preklinisch onderzoek tot implementatie in de revalidatiezorg). Elke discipline biedt een uniek perspectief, wat nieuwe energie en gedrevenheid stimuleert en kennis binnen de disciplines verbreedt. Het vergt alleen wel wat geduld voordat je elkaars taal spreekt. Het is voor de revalidatiegeneeskunde van groot belang om goed te begrijpen hoe het brein werkt en hoe behandeling, zoals rTMS, gebruikt kan worden om op brein-niveau herstel te bevorderen; van functieniveau tot participatie. Deze samenwerking geeft ook kansen om te zijner tijd de revalidatiezorg beter op maat te kunnen aanbieden. Indien we beter begrijpen wat het herstelvermogen is van het brein kunnen we veel gericht behandelen én op maat uitleg geven over herstelverwachtingen op functieniveau aan patiënt en naasten. ←

DE PRONKHOEK

Het verkrijgen van een mooie *grant* mag gevierd en dus ook gedeeld worden. Het NTR biedt op deze pagina's een podium waar multicenter studies in de medisch specialistische revalidatie gedeeld kunnen worden. Je vindt hier een reactie die afgelopen periode door de NTR-redactie is ontvangen.